

Besvarelsene viser, at godt 200 institutioner har fået forældreflertal i bestyrelserne efter lovens ikrafttræden den 1. januar 1993. Kun ganske få selvejende daginstitutioner er ændret til kommunale institutioner i perioden efter 1. januar 1993.

Det er tydeligt, at der gradvist kommer forældreflertal i flere og flere bestyrelser. Det fremgår således, at kommunerne har kendskab til, at der er vedtægtsændringer undervejs i 80 institutioner.

Undersøgelsen peger imidlertid også på, at der vil være en større gruppe selvejende daginstitutioner, som af forskellige grunde ikke ønsker at få forældreflertal i bestyrelserne. De væsentligste årsager synes at være et hensyn til beskyttelse af de selvejende daginstitutioners særlige forhold, fx. økonomi, fundats, ideologiske grundlag samt at bestyrelsen er personalets arbejdsgiver.

4. Sammenfatning

Undersøgelsen viser således, at der i de sidste år har været en positiv udvikling i antallet af selvejende daginstitutioner med flertal af forældre i bestyrelsen, men at der fortsat er mange institutioner uden forældreflertal. Samtidig har en del institutioner tilkendegivet, at de afventer en eventuel lovgivning på området.

Under hensyn til at forældre ikke nødvendigvis har indflydelse på, hvilken institutionsplads de får tilbudt, herunder om der er tale om en kommunal eller en selvejende institution, og at der generelt udtrykkes tilfredshed med den nye styreform i de kommunale daginstitutioner, bør forældrene sikres samme indflydelse på forholdene i daginstitutionen, uanset om deres barn er i en kommunal eller en selvejende daginstitution.

På den anden side kan der ikke ses bort fra en usikkerhed i en mindre del af de selvejende daginstitutioner over for indførelse af forældreflertal. Denne usikkerhed kan ikke tages som udtryk for en modstand mod forældreindflydelse, men snarere for en bekymring for om den vil fortrænge et folkeligt engagement, der udspringer af en særlig livsholdning eller et værdigrundlag. Dette engagement, som en meget stor del af arbejdet i de frivillige organisationer hviler på, er en af grundpillerne i det danske foreningsliv og en vigtig forudsætning for at virke som samarbejdspartner ved løsning af de opgaver, der ellers er offentlige.

Styrelsen af de selvejende daginstitutioner skal derfor afbalanceres mellem det frivillige engagement og de aktuelle forældre i institutionen, således at der fortsat er en vigtig rolle at udfylde som frivillig organisation, der driver en selvejende daginstitution, og at et flertal af forældre på lige fod med forældre i

kommunale institutioner kan fastsætte principper for institutionens virksomhed.

Der kan på denne baggrund opstilles to modeller for, hvordan forældrene sikres en indflydelse, der som minimum svarer til den, forældrene har i de kommunale daginstitutioner, på en måde, der samtidig sikrer respekt for de frivillige organisationers livsholdning/idégrundlag i de selvejende daginstitutioner.

Model 1.

Et flertal af forældre kan indvælges i den eksisterende institutionsbestyrelse som fuldgældige medlemmer.

Dette indebærer, at forældreflertallet får del i hele kompetencen i den selvejende institutions bestyrelse, d.v.s. også arbejdsgiverkompetencen og det økonomiske ansvar. Det kan eventuelt gennem vedtægten fastlægges, at visse spørgsmål kræver enighed eller kvalificeret flertal, fx. spørgsmål vedrørende institutionens overordnede idégrundlag/livssyn, afgørelser vedrørende institutionens formueforhold, ansættelse af leder/personale i øvrigt samt vedtægtsændringer. Hermed sikres der en mindretalsbeskyttelse til organisationen/foreningen i spørgsmål, der typisk må anses for at være grundlæggende for institutionen.

Enighed eller kvalificeret flertal kan dog ikke kræves for så vidt angår beslutninger vedrørende

- principperne for daginstitutionens virksomhed
- principperne for anvendelse af en budgetramme,

som efter forslaget hører under forældrebestyrelsens minimumskompetence. Hermed sikres, at forældre med børn i selvejende daginstitutioner får en indflydelse, der som minimum svarer til den, forældre med børn i kommunale daginstitutioner som minimum er sikret.

Model 2.

Styrelsen af de selvejende daginstitutioner kan deles op i en institutionsbestyrelse med stort set samme kompetence, som de nuværende bestyrelser i selvejende institutioner har, og hvor forældre, lederen og medarbejderrepræsentanter kan have adgang til at deltage, og en forældrebestyrelse, som får samme kompetence og sammensætning som forældrebestyrelserne for de kommunale daginstitutioner.

Denne model opererer således med to adskilte bestyrelser, hvor institutionsbestyrelsen fortsat har arbejdsgiverkompetencen og det økonomiske ansvar og fastlægger institutionens formål og idégrundlag, mens forældrebestyrelsen får kompetence i samme spørgsmål, som forældrebestyrelserne har i kommunale daginstitutioner.